

Poročilo o izvedbi 3. Strokovne razprave CPI na temo mikrodokazil (Fokusno srečanje 26. 9. 2025)

Povzetek predstavitev in strokovne razprave

Na Centru RS za poklicno izobraževanje je 26. septembra 2025 potekala 3. strokovna razprava o mikrodokazilih z naslovom »Mikrodokazila – razvoj, izzivi in priložnosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju«. Dogodek je združil predstavnike šol, gospodarstva, ministrstev in agencij, ki so izmenjali poglede na aktualne razvojne pobude ter odprta vprašanja glede systemske ureditve mikrodokazil v Sloveniji. Posebna pozornost je bila namenjena vprašanju kakovosti, umeščanja v kvalifikacijske okvire ter povezovanja s potrebami trga dela.

Uvodoma so bile predstavljene zakonske novosti na področju visokega šolstva (Marina Očko), kjer je institut mikrodokazil prvič systemsko urejen. V tem okviru so bili pojasnjeni postopki akreditacije krajših usposabljanj, vodenje evidenc in umeščanje listin v elektronski sistem eVŠ. S tem je visoko šolstvo postalo prvi podsistem v Sloveniji, ki je pravno uredil mikrodokazila, kot javno listino, vezano na kreditne točke ECTS in notranje sisteme zagotavljanja kakovosti (Klemen Šubic).

V osrednjem delu srečanja so sledile predstavitve šol in njihovih partnerjev iz gospodarstva. Katja Kek (Zveza tekstilcev Slovenije) in Mateja Logar (ŠC Celje) sta predstavili projekt »[AEQUALIS4TCLF](#)«, ki obravnava vrzeli v znanjih in spretnostih v tekstilni, oblačilni, usnjarski in obutveni industriji. Projekt razvija sodobne učne vsebine za zeleni in digitalni prehod, s ciljem, da bi bile ponujene tudi v obliki mikrodokazil. Kot prednost so izpostavili sodelovanje z industrijo in povezovanje učnih vsebin z realnimi potrebami podjetij, kar krepi atraktivnost sektorja ter vključevanje ranljivih skupin. Sodelovanje v projektu je izpostavilo različno ureditev sistemov mikrodokazil med državami, ki sodelujejo v projektu.

Tomaž Pintarič (ŠC Novo mesto) je predstavil kratki program »[Izdelava enostavnega izdelka s 3D tiskanjem](#)«. Gre za konkreten primer, kjer je šola razvila program usposabljanja, ga ovrednotila s kreditno točko in oblikovala potrdilo o mikrodokazilu, ki vključuje opis učnih izidov ter digitalno značko. Program je zasnovan v skladu z evropskimi priporočili, temelji na kombinaciji spletnega in praktičnega dela ter uvaja notranji sistem zagotavljanja kakovosti na ravni šole. Predstavitev je pokazala, da so šole zmožne hitro razviti vsebinsko relevantne programe in jih nadgraditi z mehanizmi priznavanja kompetenc.

Alojzij Kokalj (ŠC Škofja Loka) je v sodelovanju s podjetjem Domel predstavil skupne izkušnje šole in podjetja pri razvoju funkcionalnih usposabljanj, ki bi jih bilo mogoče nadgraditi v mikrodokazila. Posebej sta poudarila vlogo mikrodokazila kot garanta kakovosti neformalnega izobraževanja in kot orodja za gradnjo zaupanja med partnerji v gospodarstvu. Udeleženci iz podjetja so izrazili pričakovanja, da bo mikrodokazilo omogočilo večjo primerljivost, prepoznavnost in motivacijo za nadaljnja usposabljanja zaposlenih.

Predstavitve s strani šol in v sodelovanju s podjetji so bile dopolnjene s predstavitvijo primera Slovaške (Andreja Vuk in Simona Kuder), kjer so mikrodokazila urejena s krovnim zakonom o izobraževanju odraslih, umeščena v nacionalni kvalifikacijski okvir in opredeljena kot javna listino. Prikazani model je ponudil uporabne primerjave in razmisleke za slovenski kontekst.

Zaključki razprave v okrogli mizi

V razpravi so se oblikovala nekatera skupna stališča in priporočila za nadaljnji razvoj mikrodokazil v Sloveniji. Izvajalci krajših programov si želijo jasnega formalnega okvira, ki bi omogočal akreditacijo programov ter določal obliko in vsebino javne listine mikrodokazila. Kot pomembna rešitev se je pokazala vzpostavitev enotnega registra mikrodokazil za vse ravni izobraževanja in enotne vstopne točke za uporabnike, kar bi povečalo preglednost in dostopnost sistema.

Razprava je odprla vprašanje vstopnih pogojev za vključitev v programe – kdaj so ti potrebni in kdaj bi bilo ustrežneje zagotoviti odprt dostop. Poudarjena je bila potreba po jasnem zapisovanju učnih izidov in spoštovanju načel evropskega pristopa, ki temelji na transparentnosti in verodostojnosti. Posebej je bilo izpostavljeno vprašanje določanja ravni po SOK in EOK, kjer so mnenja različna. Nekateri vidijo v umeščanju prednost za večjo preglednost in zaupanje v sistem, drugi pa opozarjajo, da bi to lahko zmanjšalo prožnost in inovativnost, ki je ključna prednost mikrodokazil.

Na področju kakovosti so se udeleženci strinjali, da bi morale biti določene rešitve enotne na nacionalni in sistemski ravni, zlasti akreditacijski postopki in register. Hkrati pa bi bilo zagotavljanje kakovosti smiselno urediti tudi na ravni izvajalcev, prek notranjih sistemov samoevalvacije in sprotne evalvacije programov.

Razprava se je dotaknila tudi vprašanja, kdo so pravzaprav lahko izvajalci mikrodokazil. Ni povsem jasno, ali je to omejeno zgolj na akreditirane izobraževalne ustanove ali pa bi lahko izvajalci postale tudi druge organizacije, kot so zbornice, podjetniška združenja ali podjetja. Predstavniki šol so ob tem poudarili, da že sedaj zelo dobro sodelujejo s podjetji pri razvoju in izvajanju različnih programov usposabljanja, zato bi bilo smiselno to sodelovanje na področju mikrodokazil še okrepiti. Obenem pa je potrebno jasno opredeliti pogoje, pod katerimi lahko mikrodokazila izvaja organizacija, ki ni formalno akreditirana izobraževalna ustanova. Na področju visokega šolstva je to vprašanje že razrešeno, saj je nosilec mikrodokazila lahko le posamezna članica univerze. Za področje poklicnega in strokovnega izobraževanja pa to še ni določeno. V razpravi je bilo izpostavljeno tudi stališče, da pristojnost za izvajanje mikrodokazil na tem nivoju ne bi smela biti avtomatično vezana zgolj na akreditacijo za izvajanje rednih programov, temveč bi bilo treba dodatno preverjati tudi specifično zmožnost posameznega izvajalca za pripravo in izvedbo mikrodokazil.

Odprto ostaja vprašanje, ali in kako mikrodokazila vključiti v Slovensko ogrodje kvalifikacij. Pred dokončno odločitvijo bo potrebno najprej urediti odprta vprašanja glede dodatnih kvalifikacij in kritično ovrednotiti delovanje obstoječega sistema SOK. Šele na tej podlagi bo mogoče razpravljati o dodajanju novih vrst kvalifikacij in njihovem umeščanju v okvir. K temu je bilo s strani CPI in Ministrstva za vzgojo in izobraževanje dodano pojasnilo, da bodo v ta namen v prihodnjih mesecih stekle aktivnosti načrtovanja in kasneje izvedba ponovne evalvacije delovanja Slovenskega ogrodja kvalifikacij, skupaj z dodatno preučitvijo možnosti preoblikovanja stebra dodatnih kvalifikacij. Poleg tega je bila naročena ekspertiza o nadaljnjem razvoju SOK, načrtovano pa je tudi pilotno testiranje mikrodokazil na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja, ki bo služilo kot podlaga za nadaljnje odločitve o njihovi umestitvi v sistem.

Sklepno je bilo mogoče ugotoviti, da so mikrodokazila dragocen dopolnilni mehanizem obstoječih kvalifikacij, ki lahko pomembno prispevajo k večji fleksibilnosti, odzivnosti in povezovanju izobraževanja s trgom dela, vendar pa za njihovo širšo uveljavitev v Sloveniji potrebujemo premišljeno sistemsko ureditev, ki bo usklajevala prožnost z zagotovili kakovosti in zaupanja.

Zapisala: Simona Kuder, NKT SOK-EOK